

Asociația RENINCO ROMANIA

Reteaua Nationala de Informare si Cooperare pentru integrarea in comunitate a copiilor si tinerilor cu cerinte educative speciale

Buletin Informativ nr. 13, anul 14, săptămâna 22 – 28 iunie 2026

Cuprins:

- + „Statul de drept și de ce contează - explicat” – Material realizat de FRA (European Union Agency for Fundamental Rights)
- + Fundația Dacia pentru România (FDpR) anunță ediția a doua a programului de granturi „Mobilitatea contează”
- + Marea Britanie interzice rețelele sociale pentru copiii sub 16 ani
- + Comportamentul din clasa a III-a poate prezice succesul în viață
- + Generațiile X, Y, Z. Nu vă ghidați copiii spre un anumit tip de succes, cel mai bun lucru e să vă dați din calea lor
- + *Ziua Dunării, sărbătoarea fluviului care străbate cele mai multe granițe din lume*

+ „Statul de drept și de ce contează - explicat”

THE RULE OF LAW
and why it matters
EXPLAINED

European Union Agency for Fundamental Rights (FRA) a lansat „Statul de drept explicat”, un instrument util pentru apărătorii drepturilor omului și pentru orice cetățean. El traduce un concept juridic fundamental în termeni clari și practici, care au legătură cu viața de zi cu zi.

RENINCO - Buletin Informativ nr.13, anul 14, saptamana 22- 28 iunie 2026

Materialul a fost elaborat împreună cu alte 10 organizații internaționale.

”Statul de drept înseamnă că legea guvernează. El creionează modul în care funcționează democrația și modul în care drepturile fundamentale sunt protejate în viața de zi cu zi. Când statul de drept este puternic, oamenii sunt protejați de abuzul de putere, tratați corect și au acces egal la justiție și la servicii publice”, precizează autorii.

Materialul este conectat la experiențe cotidiene, precum semnarea unui contract de muncă, închirierea unei locuințe, deschiderea unei afaceri sau mersul în instanță - situații în care oamenii se bazează pe reguli corecte, previzibile și pe tratament egal.

Folosind imaginea unei rețele de metrou, produsul ilustrează limpede cum funcționează statul de drept.

Fiecare linie de metrou reprezintă un principiu-cheie care menține societatea în mișcare. Principiile sunt interconectate - când o linie cedează, sunt afectate și celelalte.

Prezentăm materialul integral:

Statul de drept și de ce contează – explicat

Ce este statul de drept? Și de ce contează?

Statul de drept înseamnă că legea guvernează. El garantează justiția și responsabilitatea, precum și drepturile omului și libertățile fiecărei persoane. Iar asta înseamnă că avem cu toții de câștigat.

Vedem cum regulile internaționale sunt ignorate tot mai des, deși ele sunt vitale pentru statul de drept și pentru respectarea drepturilor noastre. Drepturile tale.

REGULILE SE APLICĂ EGAL

Egalitatea în fața legii

Regulile se aplică tuturor în mod egal, indiferent de statut, origine, gen, rasă, vârstă, religie sau orice altceva. Acest lucru asigură corectitudinea.

Exemple:

- Când inteligența artificială este folosită de autoritățile de aplicare a legii, guvernele au obligația să se asigure că asta nu duce la discriminarea vreunui grup anume.
- Dacă un proprietar bogat și un chiriaș cu venituri mici ajung în instanță într-un litigiu privind chiria, judecătorul ar trebui să îi trateze corect pe amândoi.
- Dacă ajungi la un spital public, ar trebui să primești îngrijiri în funcție de nevoia ta medicală, indiferent de locul de muncă, venit sau naționalitate.

TOATĂ LUMEA RESPECTĂ REGULILE

Legalitatea

Toată lumea are obligația să acționeze în conformitate cu legea, indiferent cine este și indiferent ce funcție ocupă. Legile sunt adoptate și aplicate printr-un proces democratic, pe baza unor reguli transparente și clare.

Exemple:

- Dacă o țară vrea să creeze legi noi, trebuie să parcurgă procesul democratic corespunzător. Nu poate introduce reguli noi peste noapte.
- Guvernele au obligația să permită protestele pașnice, cu excepția cazului în care există un motiv legitim, proporțional și necesar pentru a le restricționa.

RENINCO - Buletin Informativ nr.13, anul 14, saptamana 22- 28 iunie 2026

- Instituțiile media nu ar trebui să fie forțate de autorități să elimine conținut fără reguli clare sau legislație.

REGULILE SUNT CLARE PENTRU TOATĂ LUMEA

Siguranța juridică

Regulile trebuie să fie accesibile, transparente și previzibile, pentru a garanta că toată lumea își cunoaște drepturile și obligațiile.

Exemple:

- Organizațiile societății civile nu ar trebui să se confrunte cu restricții juridice menite să le limiteze activitatea legitimă.
- Contractul tău de muncă ar trebui să precizeze clar programul de lucru, salariul și drepturile la concediu.
- Dacă deschizi o mică cafenea sau o firmă de catering, procesul de autorizare, regulile sanitare și regulile fiscale trebuie să fie clare.

TOATĂ LUMEA ARE DREPTUL SĂ FIE ASCULTATĂ DE O INSTANȚĂ INDEPENDENTĂ ȘI IMPARȚIALĂ

Dreptul la un proces echitabil

Instanțele au obligația să fie independente și accesibile tuturor. Judecătorii nu au voie să favorizeze nicio parte. Așa poate avea toată lumea încredere că dosarele sunt soluționate corect.

Exemple:

- Dacă angajatorul tău este o persoană influentă la nivel local și îl dai în judecată, ar trebui să poți avea încredere că judecătorul va decide corect, pe baza faptelor și a legii.
- Dacă contesti un comision bancar incorect, instanța ar trebui să decidă corect, chiar dacă banca are resurse și putere mult mai mari decât tine.
- Dacă ești acuzat de o infracțiune și nu îți permiți un avocat al apărării, statul ar trebui să îți asigure unul gratuit.

PUTEREA STATULUI ESTE ÎNTOTDEAUNA LIMITATĂ

Prevenirea abuzului de putere

Dacă lucrezi în numele publicului, nu poți să îți folosești puterea pentru câștigul tău sau al altcuiva. Oricine abuzează de putere trebuie să răspundă pentru asta.

Exemple:

- Orice oficial guvernamental care folosește bani publici pentru propriile campanii politice trebuie să suporte consecințe legale.
- Presa independentă și jurnaliștii au dreptul să lucreze fără interferențe din partea statului.
- Un judecător care favorizează o parte într-un dosar aflat pe rolul instanței trebuie să răspundă pentru asta.

O DEMOCRAȚIE ESTE FORMATĂ DIN INSTITUȚII DIFERITE

Separarea puterilor

Într-o democrație, nicio persoană și nicio instituție nu deține toată puterea. De aceea, parlamentul, guvernul și justiția sunt separate și se controlează reciproc prin mecanisme de echilibru. Grupurile

de interese, societatea civilă, organismele independente care lucrează în domeniul drepturilor omului și al egalității, precum și presa liberă sunt, de asemenea, esențiale pentru separarea puterilor. Exemple:

- Un șef de stat sau de guvern nu poate schimba legile singur - deciziile trebuie să treacă printr-un proces democratic și prin consultări corespunzătoare.
- Un judecător care lucrează la un dosar ce implică un oficial de rang înalt trebuie să poată decide fără presiuni din partea guvernului.
- Cheltuielile publice ar trebui să fie monitorizate atât de aleșii publici, cât și de auditori independenți.

Concluzii:

Statul de drept este vital pentru construirea unor democrații pașnice și drepte, care respectă drepturile omului și libertățile fundamentale ale tuturor. El garantează că aceleași reguli se aplică fiecăruia dintre noi în mod egal, că toți avem protecție juridică egală și că fiecare dintre noi răspunde pentru propriile acțiuni. Indiferent câți bani avem, câtă putere avem sau ce statut avem. Statul de drept este o piatră de temelie a societăților în care toți avem dreptul să trăim.

sursa: www.stirion.ro, autor Camelia Badea

Fundația Dacia pentru România (FDpR) anunță ediția a doua a programului de granturi „Mobilitatea contează”

Fundația Dacia pentru România (FDpR), organizație non-profit având ca misiune să contribuie la o Românie care își recunoaște și valorifică potențialul uman, lansată în aprilie 2025 și sponsorizată de Automobile Dacia, anunță ediția a doua a programului de granturi „Mobilitatea contează”.

Cu un buget total de 1 milion de euro, programul va finanța proiecte dezvoltate de organizații non-profit din întreaga țară care îmbunătățesc mobilitatea prin înlăturarea unor bariere din calea accesului la educație, la piața muncii și la cultură pentru persoane și grupuri care au cea mai mare nevoie.

Noutățile Mobilitatea contează 2 – continuitate pentru proiectele cu impact

Pentru perioada 2026–2027, programul „Mobilitatea contează 2” pune la dispoziția organizațiilor non-profit un nou fond de granturi în valoare totală de 1 milion de euro, destinat proiectelor care contribuie la creșterea mobilității sociale și fizice prin acces la educație, piața muncii și cultură.

Noutatea acestei ediții este structurarea finanțării pe două direcții complementare:

- **Linia Continuitate**, cu un buget de 300.000 de euro, destinată organizațiilor finanțate în prima ediție care doresc să dezvolte și să extindă proiectele deja validate în comunități. Proiectele de continuitate vor fi selectate de membrii juriului din ediția I.
- **Linia Apel deschis**, cu un buget de 700.000 de euro, destinată organizațiilor care propun proiecte noi și aplică prin platforma online a programului. Propunerile vor fi evaluate în funcție de impactul estimat și eficiența soluțiilor propuse.

Prin această abordare, Fundația Dacia pentru România își propune să susțină atât consolidarea intervențiilor care produc deja rezultate, cât și apariția unor soluții noi pentru bariere care limitează accesul la oportunități. Valoarea unui grant poate ajunge până la 30.000 de euro per proiect.

Condiții de aplicare și calendarul apelului

Programul se adresează organizațiilor non-profit din România care dezvoltă proiecte ce contribuie la eliminarea obstacolelor din calea accesului la educație, la piața muncii sau la cultură pentru persoane și grupuri vulnerabile. Pentru a fi eligibile, organizațiile trebuie să fie înregistrate și active în România, să aibă minimum patru ani de activitate și patru ani financiari încheiați, să fi implementat cel puțin trei proiecte cu impact măsurabil și să înregistreze un buget anual aferent anului 2025 cuprins între 50.000 și 1.000.000 de euro.

Proiectele propuse trebuie să aibă o durată de 12 luni (octombrie 2026 – septembrie 2027), să genereze beneficii pentru minimum 20 de persoane și să ofere soluții concrete, inovatoare și replicabile pentru eliminarea unor bariere clar definite.

Aplicațiile pot fi depuse până pe 10 iulie 2026. Evaluarea proiectelor se va desfășura în perioada 13 – 31 iulie 2026, iar ONG-urile câștigătoare vor fi anunțate pe 5 august 2026.

Formularul de aplicare poate fi accesat la: [https://fundatiadaciapentruromania.ro/](https://fundatiadaciapentruromania.ro/sursa: https://www.romaniapozitiva.ro/csr/fundatia-dacia-pentru-romania-aloca-inca-1-milion-de-euro-pentru-mobilitate-si-lanseaza-cea-de-a-doua-editie-a-programului-de-granturi-mobilitatea-conteaza-2026-2027/)
sursa: <https://www.romaniapozitiva.ro/csr/fundatia-dacia-pentru-romania-aloca-inca-1-milion-de-euro-pentru-mobilitate-si-lanseaza-cea-de-a-doua-editie-a-programului-de-granturi-mobilitatea-conteaza-2026-2027/>

Marea Britanie interzice rețelele sociale pentru copiii sub 16 ani

Interdicția ar putea intra în vigoare în primăvara anului 2027 și vizează platforme ca Snapchat, TikTok, YouTube, Instagram, Facebook și X, precum și orice modalitate de a transmite imagini live.

Prim-ministrul Keir Starmer a argumentat că acestea îi fac pe copii nefericiți, lasă loc liber pentru hărțuire și au efecte negative asupra sănătății psihice a utilizatorilor. Meta, Youtube și Snapchat au

criticat măsura, spunând că îi izolează pe copii de comunitățile lor online și că îi împinge către platforme nesigure.

Noua legislație plasează Marea Britanie în rândul unei mișcări globale în creștere pentru a întări siguranța online a copiilor. Australia, Canada, Brazilia și Indonezia au introdus legislație sau au anunțat restricții legate de vârstă și cerințe pentru accesul copiilor la rețelele sociale. Franța, Spania, Danemarca, Thailanda, Turcia și Coreea de Sud sunt alte state care analizează sau dezvoltă abordări similare.

În 2025, Senatul României a adoptat un proiect care stabilește vârsta de 16 ani ca prag pentru utilizarea unor servicii online fără acordul părinților. Proiectul trebuie să treacă însă și de Camera Deputaților.

Comportamentul din clasa a III-a poate prezice succesul în viață

O echipă de cercetători a urmărit 747 de persoane de la naștere până la vârsta de 26 de ani. Aceștia au constatat că elevii cu un comportament impulsiv și autocontrol redus la școală, în clasa a III-a, au obținut rezultate mai slabe în gimnaziu și liceu, și au finalizat mai puțini ani de educație ca adulți.

„Ai nevoie de autocontrol să fii într-o clasă, iar asta necesită un efort susținut”, spune Andrew E. Koepp, autorul [studiului](#) și asistent profesor de psihologie aplicată la NYU Steinhardt. „Cei mai mulți copii se relaxează puțin spre sfârșitul orelor. Studiul nostru a arătat că cei care reușesc să se controleze pentru timp mai îndelungat tind să aibă rezultate mai bune la școală și au mai multe șanse de a avea succes educațional pe termen mai lung”.

sursa: Informații preluate din revista VOLUNTAR (proiect al Asociației Edu Forum) la care vă puteți abona gratuit și o veți primi în fiecare dimineață de vineri. sursa: adresa pentru abonamente: <https://mailchi.mp/eduforum/vocativ-newsletter>

Generațiile X, Y, Z. Nu vă ghidați copiii spre un anumit tip de succes, cel mai bun lucru e să vă dați din calea lor

Generația X. Ani de naștere: 1966-1976

Generația Y (Millennials). Ani de naștere: 1977-1994

Generația Z. Ani de naștere: 1995-2012 (N. red.)

Am auzit prima dată acum 10 ani că fac parte din generația X și că nu trebuie să îmi fac griji, e normal să nu mă prea înțeleg cu generația Y. Și, pentru că lucram într-o poziție de management într-o corporație, spre șansa mea una destul de faină, a devenit un interes și o plăcere să studiez și să aplic ceea ce învățasem la acel curs despre generații.

De ce? În principal în scopuri de management mai bun și mai eficient al oamenilor. În secundar, ca să îmi scuz mie sau celorlalți anumite comportamente, căci deh, așa sunt eu, generația X, mai workaholic, mai obsedată de rezultate și cu prea puțină empatie.

S-a adăugat la acest demers, cel de a înțelege generația Z, cea mai interesantă, reprezentată în cerc apropiat de fiica mea cea mare, astăzi în vârstă de 15 ani.

Dintr-o joacă de HR și discuții simpatice pe temă, se poate face însă o joacă serioasă, aceea de a ne uita la generații și la relația directă dintre trăsăturile lor generalizate și modelul societății. Mai precis, pentru că subiectul este larg, ne putem uita la verticala principală a oricărei societăți, și anume modelul ei de prosperitate.

Ipoteza destul de evidentă este că fiecare generație are ca predominant un anumit model de succes, de realizare profesională și personală. Totodată, există generații de tranziție, adică un model se cristalizează în toată splendoarea lui cam la a doua generație care îl testează. Astfel, prosperitatea generației X din România (născută între 1965 – 1985) este, predominant, cariera corporatistă. Iar generația Y pare să fie de tranziție. Așa că m-am întrebat: oare încotro ne îndreptăm?

Acum câteva zile am avut o discuție cu un prieten despre digitalizare, despre lumea de business virtuală și despre înclinația tinerilor de a face mai puțin din mai multe, trecând de la specialist la integrator, de la *'20 years full time corporate employee'* la *project based collaboration*. Ușor îngrijorat, mi-a spus că nu vrea să fie operat pe inimă de un integrator, ci de un specialist. I-am răspuns să nu își facă griji, operațiile vor fi făcute de specialiști, doar că sunt de fier și se numesc roboți. „Of, oare cum putem să îi pregătim pe copiii noștri pentru un astfel de viitor?” a întrebat prietenul meu, îngrijorat.

Cred că e o iluzie să credem că trebuie să îi pregătim noi pentru viitor, când ei sunt chiar cei care îl creează. Preocuparea mai utilă a noastră, a părinților, ar fi să ne dăm la o parte și să nu le stăm în cale. Să uităm tot ce știm despre carieră și succes și să îi încurajăm să găsească propria definiție. Tinerii de 17-18 ani merită, din respect pentru viitor, dreptul să își definească pe măsura lor cum să prospere, cum să viseze și cum să fie înfrânți ca apoi să aibă succes.

Și bucuria este că modelul cel mai potrivit structurii lor valorice și, indirect, comportamentale este antreprenoriatul. Astfel, ca societate, ne îndreptăm cu pași repezi să adoptăm un număr mult mai mare de afaceri și demersuri independente de marile și tradiționalele companii internaționale. Să ne uităm puțin la microscop la generația Z – au acum 10-20 ani, și vor ajunge la maturitate în 2025-2035. Sunt născuți și educați de generația X spre disperarea lor, căci visele lor sunt foarte diferite.

Iată trăsăturile lor principale și cum se traduc ele în antreprenoriat.

1. Pun la îndoială tot! – dacă zice mama nu înseamnă că și e adevărat. Această atitudine aduce cu sine inovație și creativitate, *challenge* de *status quo* și cel mai de ajutor este că nu va crede când cineva o să spună „acest lucru nu e posibil”.

2. Îmi ajunge ideea, nu îmi da informație prea mult, am eu sursele mele. Antreprenorii de succes prind din zbor ideea, sunt eficienți și nu le place să piardă vremea în detalii.

3. E doar o greșală. Ce mare lucru? Perfecționismul generației X a fost urcat la nivel de virtute, apoi tot noi l-am coborât de pe pedestal când generația Y a devenit simbol al inovației, iar conceptual de *“trial and error”* și apoi *“agile”* a devenit motto-ul modelului de inovație în

tehnologie. Ca antreprenor, această atitudine se traduce că fiind despre „e ok să greșesc, important este să învăț din greșeli și să o transform într-o lecție”.

4. Eu sunt *chill*, voi vă agitați și vă stresati prea mult pentru orice prostii. Așa se naște capacitatea de a trata cu detașare și rațiune momentele de criză, precum și abilitatea de a nu dramatiza situațiile cu însemnătate mărunță.

5. Lasă-mă pe mine să iau decizia, nu mă forța în direcția în care vrei tu. Independența față de cei din jur și capacitatea de a lua decizii pe cont propriu este poate cea mai de valoare trăsătură a adolescenților. Iar libertatea este valoarea principală a unui antreprenor.

6. Mă plictisesc repede de un proiect. Vor căuta să lucreze și să testeze mai multe proiecte, situație optimă pentru a găsi care proiect este fezabil și merită urmărit, din punct de vedere potențial de profit.

7. Sunt superficial, dar multitasking. În timp ce generația X e blocată în „*analysis paralysis*” tinerii sunt eficienți în a face „*activity hopping*” având capacitatea de a schimba focusul ușor de pe un aspect pe altul, abilitate ce în contextul antreprenorial aduce cu sine viteză de decizie și atitudinea de a „mișca” lucrurile înainte.

8. De ce nu? Adică hai să încercam și asta, pare *cool*. Generația Y întreabă „de ce?”, iar generația Z întreabă „de ce nu?”. Adică pot, sunt confortabili în ideea de „*trial and error*” fără avea un perfecționism ce blochează de multe ori generația X.

9. Cel mai important lucru din lume e să *fii*. Se numește autenticitate, unii spun e din capacitatea de a fi conștient despre propriile comportamente, puncte forte și puncte slabe. De ce e un ingredient de succes în antreprenariat? Pentru că a convinge un investitor să îți fie partener la început de drum, când ideea este doar la stadiu de business plan, ai nevoie să îi transmiți cu foarte multă încredere și pasiune care este visul tău și cum ai de gând să îl transformi în realitate. Iar autenticitatea este cel mai bun instrument de convingere.

10. Vreau să schimb lumea. Cele mai de succes afaceri încep să fie, deja din zilele noastre, dedicate unei lumi mai bune, au deseori o componentă socială, sau își propun să rezolve o problemă a societății sau a mediului în care trăim. Surpriza cea mai mare și fapt de neconceput astăzi este că aceste afaceri sociale vor fi chiar sustenabile și vor genera și venituri atractive pentru fondatorii lor.

Mi-am propus să mă dau din calea fiicei mele adolescente și nu îi cer să îmi urmeze calea. Învăț de la ea cum să fiu „*chill*”, autentică și deschisă la minte. Iar ceea ce îi ofer eu în schimb este educație, înțelegere și încurajare pentru ca ea să devină ca adult cea mai bună versiune a ei.

sursa: www.republica.ro, autor Ilinca Păun, 2026

29 iunie - Ziua Dunării, sărbătoarea fluviului care străbate cele mai multe granițe din lume

În fiecare an, pe 29 iunie, sărbătorim **Ziua Dunării**, marcată începând din 1994, când a fost semnată la Sofia Convenția privind cooperarea pentru protecția și utilizarea durabilă a fluviului.

Ziua este dedicată cunoașterii și protejării fluviului care unește Europa de la vest la est, dezbaterilor privind strategii comune statelor prin care trece etc.

Ziua Internațională a Dunării este sărbătorită de aproximativ 80 de milioane de oameni din cele 14 țări situate în bazinul fluviului.

*Prieteni dragi, acum porni-vom
Pe malul Dunării cel clar
Și vom porni nu pe o navă
Ci pe-un vapor imaginar..
Cum fierbe apa în cazane
și sar dintr-însa stropi mărunți
Așa-i și Dunărea când fierbe
în marele cazan din munți ...
Nicolae Labiș*

Toți pentru unul, unul pentru toți!